
Vanhusneuvoston kokous

Aika: 11.2.2026 klo 13–15.30

Paikka: Helsingin kaupungintalo, kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä:

Valtuustoryhmien edustajat:

Riikka Dahlman	SDP, pj., etäyhteys
Leena Mutanen	Matias Niemisen varajäsen, Kokoomus
Janne Pulkkinen	SDP
Auni-Marja Vilavaara	Vihreät, etäyhteys
Nina Laine	Vasemmistoliitto

Järjestöjen edustajat:

Outi Paulig	Eläkeläisten Helsingin Aluejärjestö ry., 1.vpj.
Lahja "Lala" Sjöblom	Eläkkeensaajien Keskusliiton Helsingin piiri ry
Pirjo-Liisa Kangasniemi	Helsingin Kansallinen Senioripiiri ry
Maarit Turu-Gromoff	Helsingin Muistiyhdistys
Paula Närhi	Helsingin Seurakuntayhtymä
Susanna Lehtovaara	Jade-yhteisö ry
Marja Ruotsalainen	Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ry
Erik Wallin	Samrådet I SPF (Svenska Pensionärsförbundet)
Jussi Nissinen	Sateenkaariseniorit ry

Kaupungin pysyvät asiantuntijat

Mauno Rönkkö	Tommi Sulanderin varaedustaja, Kaupunginkanslia, etäyhteys, paikalla klo 13.30–15
Emmi Komlosi	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, etäyhteys
Elli Peltola	Kaupunkiympäristön toimiala
Jenni Räsänen	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Pia Nurme	Sosiaali-, terveystoimiala, ja pelastustoimiala,

Muut kaupungin edustajat (kaupunginkanslia):

Marja Säikkä	asiantuntija, vanhusneuvoston sihteeri
Tiina Lappalainen	asiantuntija, vammaisneuvoston sihteeri

Vierailijat:

Erja Rappe	Ikäinstituutti, kohta 5
Jere Rajaniemi	Ikäinstituutti, kohta 5
Sara Kuusi	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kohta 6
Janne Rissanen	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kohta 6

1 Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Muistutettiin vanhusneuvoston turvallisemman tilan periaatteista. Todettiin, että puheenjohtaja Riikka Dahlman on etäyhteydellä, joten 1. varapuheenjohtaja Outi Paulig vastaa salissa esimerkiksi puheenvuorojen jakamisen.

2 Osallistujien toteaminen

Todettiin kokouksen osallistujat.

3 Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista. Asialistalle on kokouskutsun lähettämisen jälkeen täydennetty kohdat 10 c ja 12 e.

4 Muistion tarkastaminen ja edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio on tarkistettu ja jaettu vanhusneuvostolle ja verkkosivuille. Valittiin tämän kokouksen muistion tarkistajiksi Erik Wallin ja Pirjo-Liisa Kangasniemi.

5 Turvallinen vanhuus kaikille - Väestötutkimus moninaisesta ikääntymisestä ja koetusta turvallisuudesta, Jere Rajaniemi ja Erja Rappe, Ikäinstituutti klo 13.10–13.40

Jere Rajaniemi ja Erja Rappe esittelivät Sisäministeriön tilaaman valtakunnallisen väestötutkimuksen tuloksia. Tutkimusta on tehty sekä kirjekyselyllä että ryhmähaastatteluilla. Esitys on liitteenä ja selvitys on luettavissa Turvallinen vanhuus kaikille - Väestötutkimus moninaisesta ikääntymisestä ja koetusta turvallisuudesta - Ikäinstituutti.

Vanhusneuvosto piti hyvänä asiana, että tutkimuksessa on huomioitu eri ikäryhmiä ja erilaisia tarpeita. Tutkimuksessa esiin nousseet huolenaiheet ovat vanhusneuvostolle tuttuja. Esiin nousi mm. kotona asuvien kokemus turvallisuudesta sekä lähisuhdeväkivallan yleisyys. Todettiin, että olisi kiinnostavaa saada tutkimustietoa eri ikäisten kokemuksista ja sukupolvien suhtautumisesta toisiinsa. Helsingissä eri asuinalueilla on erilaisia näkökulmia turvallisuuteen, joita on tärkeää ottaa huomioon. Sukupolvien välisen ristiriidan lisääntyminen on myös turvallisuushaaste. Sisäministeriön ilmiöpäivän tallenne, jossa aiheesta on käsitelty, löytyy [verkosta](#). Vanhusneuvostoilla on tärkeä rooli nostaa asioita esille ja viedä päätöksentekijöille.

6 Ikääntyneiden kulttuurin ja liikunnan edistämisen avustukset

Sara Kuusi ja Janne Rissanen klo 13.40–14.10

Sara Kuusi ja Janne Rissanen esittelivät kulttuurin ja liikunnan avustuksia ikääntyneille. Esitys on liitteenä. Kaupunginhallituksen linjauksen mukaan valtionperinnöt kohdennetaan helsinkiläisten hyvinvointia ja toimintakykyä tukevaan toimintaan avustuksina. Tällä hetkellä käynnissä olevia hankkeita on 64, joista puolet ovat kulttuurihankkeita ja puolet liikkumisen hankkeita.

Keskustelussa todettiin, että avustuksilla saadaan aikaan tärkeitä asioita. On myös huomattu, että ymmärrys esimerkiksi etsivästä työstä on parantunut. Vanhusneuvoston jäsenten huolena on toiminnan hankemaisuus ja sitä kautta jatkuvuus. Esittelijät totesivat, että kohderyhmiä on tavoitettu mm. kumppaniorganisaatioiden, etsivän vanhustyön organisaatioiden ja järjestöjen sekä kohdennuksien avulla. Omarahoitusosuuden nosto 5–15 prosenttiin herätti huolta. Pienemmissä järjestöissä omarahoitusosuus voi olla este rahoituksen hakemiselle. Monissa pienissä ja keskisuurissa järjestöissä sekä eläkeläisjärjestöissä tavoitetaan paljon ihmisiä ja toimintaa tehdään paljon vapaaehtoisten avulla. Varainhankinnan kanavia omarahoitukselle ei näillä järjestöillä ole, eikä esimerkiksi jäsenmaksuilla pystytäkään kattamaan omarahoitusosuutta.

Hankkeiden kokoaminen verkkosivuille on kesken. Tieto osoitteesta toimitetaan vanhusneuvostolle sihteerin kautta.

Tauko

7 Lausunnot ja kannanotot

a. Kymp/HEL 2023-003542 Lausuntopyyntö, Hylkysaari, kaavanro 12995

Kommenttien pohjalta koottu lausuntoluonnos on toimitettu kokouskutsun liitteenä. Hyväksyttiin luonnos.

b. Ikääntyneiden leikkipuistoruokailut

Sukupolvien välistä kohtaamista esiteltiin vanhusneuvoston kokouksessa 14.1.2026.

VANHUSNEUVOSTO

Käsiteltiin työvaliokunnan kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta tehty luonnos esitykseksi leikkipuistoruokailujen kokeilusta. Hyväksyttiin luonnos.

c. Vanhusneuvoston näkemys kuntalain muutoksesta

Vanhusneuvostolta pyydetään näkemykset Helsingin kaupungin lausuntoon koskien hallituksen esitystä kuntalain muutoksesta. Muutoksessa neuvostoille esitetään samat mahdollisuudet tehdä aloitteita. Vaikuttamistoimielimestä voitaisiin käyttää vanhusneuvoston sijasta sellaista nimeä, joka kuvaisi paremmin sen edustamaa paikallista väestöryhmää. Luonnos kuntalaista on toimitettu kokouksen liitemateriaalina.

Päätettiin, että kootaan kommentit lausunnon muodossa. Lausunto toimitetaan kaupungin lausunnon valmistelijoille ja lausuntopalvelu.fi. Todettiin, että vanhusneuvoston asemasta on päätetty myös vanhuspalvelulaissa ja että siinä vanhusneuvostolle määritellyt tehtävät tulee huomioida kuntalain valmistelussa. Vanhusneuvoston kommentit kootaan Forms-kautta ja työstetään kommentteja työvaliokunnan kokouksessa. Asia ehditään käsitellä vanhusneuvoston maaliskuun kokouksessa.

- 8 Vanhusneuvoston määräraahaku vuodelle 2026 ja toimintaraportti vuodelta 2025**
Toimintaraportti vuodelta 2025 on toimitettu liitteenä. Todettiin raportti muuten kattavaksi, mutta lisätään raporttiin Länsisataman esteettömyyteen liittyvä vaikuttamistoiminta, joka ajoittui vuoden 2025 alkuun.

9 Kevään tilaisuudet**a. Avoimen yleisötilaisuuden suunnittelun tilannekatsaus**

Tilaisuuden ohjelma on toimitettu liitteenä. Työvaliokunnan kokousmuistiosta käy tarkemmin ilmi suunnittelutilanne. Sovittiin vanhusneuvoston vastuutehtävistä tilaisuudessa. Viestintää varten on painettu paperisia mainoksia. Niitä on toimitettu Seniori-infolle jaettavaksi. Vanhusneuvoston jäseniä pyydetään ottamaan mainoksia mukaan ja jakamaan niitä omille sidosryhmilleen sekä alueella, jolla liikkuu. Tapahtumasta saadaan sähköinen mainos ainakin palvelukeskusten ja kirjastojen diginäytöille.

b. Ikädialogi ikääntyneiden yksinäisyydestä

Alustavat ajankohdat ovat 23.3. klo 12.30–15 ja 22.4. klo 12.30–15. Lisätietoja tulee myöhemmin.

c. Työvaliokuntien yhteinen kokous

Vammais- ja vanhusneuvoston työvaliokuntien yhteinen kokous pidetään 27.2. klo 12–13.30. Kalenterikutsu on lähetetty. Asialista toimitetaan ensi viikolla.

10 Muut asiat**a. Osallistuminen Rollaattorimarssille**

Metropolia AMK ja Vanhustyön keskusliitto järjestävät rollaattorimarssia Helsinkiin pe 8.5.2026. Lisätietoja tapahtumasta <https://vtkl.fi/tapahtumat/rollaattorimarssi-helsinki/>. Päätettiin, että vanhusneuvosto osallistuu marssille.

b. Mäkelänselän peruskorjauksen kehittämishanke, edustaja

Mäkelänselän peruskorjauksen kehittämishankkeessa on kerätty asukkailta ja sidosryhmiltä näkemyksiä ja suosituksia suunnittelun ja päätöksenteon tueksi. Mäkelänselän peruskorjauksen valvonta ottaisi mielellään alueella asuvia ikääntyneitä kaupunkilaisia kehittämiseen mukaan. Vanhusneuvoston jäseniä ei

VANHUSNEUVOSTO

asu alueella, joten päätettiin, että järjestöjäsenet kysyvät omista järjestöistään alueella asuvia ikääntyneitä. Ilmoittautuminen tehdään vanhusneuvoston sihteerin kautta. On tärkeää, että osallistujalta tulee tietoa hankkeesta vanhusneuvostolle.

c. **Kokemusasiantuntijoita Malmin sairaalan suunnitteluun**

Palvelumuotoilun avulla tehdään selvitystä Malmin uuden sairaalan tilasuunnittelun tueksi. Suunnitteluun halutaan osallistaa eri potilasryhmiä mukaan ideoimaan, millaisilla konkreettisilla tilaratkaisuilla voisimme edistää sairaalapotilaiden toipumista. Suurin potilasryhmä/-profiili on akuuttigeriatriset potilaat. Valittiin osallistujaksi Pirjo-Liisa ja varalle Lala. Todettiin, että myös järjestöillä voi olla kiinnostusta osallistumiseen.

11 Toimijoiden kuulumiset

a. **Sotepe, Pia Nurme:**

Työvaliokunta on pyytänyt tietoa ympärivuorokautisen hoivan tilanteesta ja asiakasmaksujen perimisen ikäjakaumasta. Pia Nurme kertoi, että omavalvonta sekä omassa että palveluntuottajien toiminnassa on tärkeää. Haitta- tai läheltä piti -tilanteita kirjataan järjestelmiin ja niitä seurataan. Osaamisen varmistaminen on keskeinen keino taata turvallisuutta. Asiakkailla on oikeus osallistua oman hoidon suunnitteluun. Silti itsemääräämisoikeuden rajoittamista voidaan joutua joskus tekemään asiakkaan oman tai muiden turvallisuuden varmistamiseksi. Päätös rajoittamisesta on lääkärin. Ensisijaista on kuitenkin miettiä muita keinoja turvallisuuden varmistamiseksi.

Ulosotossa on toimialatasoisesti 2700 kpl laskuja, 1,3 milj euroa. Yhdellä henkilöllä voi olla useampi lasku. Asiakkaita ulosotossa on reilu 1000. Yli 65-vuotiailta perittäviä laskuja on 374 kpl. Vapaaehtoista perintää on vähän enemmän ja näistä yli 65-vuotiaita on 446.

Lisäksi työvaliokunta oli kysynyt muistiystävällisyyden toteutumisesta ja muistiystävällisen kylän suunnittelusta. Fyysisen muistiystävällisen kylän sijasta nykyään edistetään ennemminkin muistiystävällisyyden ideologiaa kaikissa seniorikeskuksissa. Se on esimerkiksi muistikahvilatoimintaa, muistitreeniä ja avoimia muistiryhmiä.

Sotepe-lautakunnan kokouksessa 10.2. on todettu, että seuraavassa kokouksessa käsitellään ympärivuorokautisen palveluasumisen hankintaperiaatteita. Vanhusneuvostolle ei tule asiasta lausuntopyyntöä, mutta vanhusneuvoston on mahdollista kommentoida asiaa. Asialista tulee julki 19.2. tai 20.2., ja kommentointiaikaa on 24.2. asti.

Vanhuspalveluiden arviointia tehdään maaliskuun kokouksessa. Näitä teemoja käsitellään silloin laajemmin. Vanhusneuvosto päätti, että se kokoaa ennakkokokysymyksiä vanhuspalveluiden arvioinnin tekemistä varten.

b. **Metrolaitureiden taktiilipilotointitapahtuma Herttoniemessä**

Lala on osallistunut tapahtumaan vanhusneuvoston edustajana. Materiaalit lähetetään sähköpostitse vanhusneuvostolle.

c. **Muiden toimijoiden ajankohtaiset kuulumiset**

Muita ajankohtaisia kuulumisia ei noussut esiin.

VANHUSNEUVOSTO

12 Tiedotusasiat

- a. **Perhehoitoseminaari Helsingin kaupungintalon tapahtumatorilla 6.3.**
Tilaisuuden kutsu on liitteenä. Kutsua saa jakaa eteenpäin.
- b. **Ikääntyneiden hyte-neuvottelut**
Ikääntyneiden hyte-neuvottelut pidetään 31.3. klo 13–15.30. Vanhusneuvostolle on lähetetty kutsu. Lisätään työvaliokunnan asialistalle valmistautuminen hyte-neuvotteluihin.
- c. **Kuntalaisaloite 65 vuotta täyttäneiden alennuksesta HSL:n alueella**
Pääkaupunkiseudun kunnissa on valmisteilla kuntalaisaloite, jossa kaupunginvaltuustoa kehoitetaan edistämään 65 vuotta täyttäneiden oikeudesta matkustaa alennuksella HSL:n alueella.
- d. **Helsingin jäsenyys WHO:n Healthy Cities Networkissa**
Helsinki on jatkossa Healthy Cities Networkissä "Network member", kun aiemmin Helsinki on ollut "Designated City Member". Päätettiin, että palataan aiheeseen ensi kokouksessa, kun asiasta on enemmän tietoa.
- e. **Vanhusasiavaltuutetulta tullut yhteydenotto**
Vanhusasiavaltuutettu on ottanut yhteyttä liittyen pysäköintiin Jätkäsaarella. Vanhusasiavaltuutetulle tullessa yhteydenotossa on kerrottu, että alueella ei voi pysäköidä ilman mobiilisovellusta. Vanhusasiavaltuutettu pitää tärkeänä, että myös asukkaiden, joilla ei ole käytössään älypuhelin, on mahdollista pysäköidä autonsa.

Todettiin, että asia koskee myös vammaisneuvostoa ja että vanhusasiavaltuutetun viesti on mennyt myös vammaisneuvostolle. Kaupunkiympäristön toimialan edustaja Elli Peltola lupasi ottaa asian selvitettäväksi toimialalla.

13 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.56.

Riikka Dahlman
Puheenjohtaja

Marja Säikkä
Sihteeri

Muistion tarkistivat:

Erik Wallin

Pirjo-Liisa Kangasniemi